

تاریخ ۲

۱- گزینه «۳» - المسالك و الممالك (به معنی راه‌ها و کشورها) در زمره نوشته‌ها و متون جغرافیایی

هستند. یکی از نویسندگان این عنوان کتاب‌ها، ابن خردادبه است. (درستی گزینه ۳)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» همگی در ارتباط با موضوع سوال نادرست هستند. زیرا هر سه از انواع کتاب‌های تاریخی به شمار می‌آیند نه جغرافیایی.

(دکتر رضوی) (درس اول - مراجع و منابع مکتوب یا نوشتاری - نوشته‌های جغرافیایی - صفحه ۹) (متوسط)

۲- گزینه «۴» - از معروف‌ترین آثار تاریخ محلی می‌توان به تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته،

در موضوع تاریخ سیستان از ایام قدیم تا سال ۷۲۵ ق اشاره کرد. (درستی ۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تاریخ رویان تألیف اولیاءالله آملی است. (جهت آگاهی بیشتر) (نادرستی ۱)

۲) فارسنامه اثر ابن بلخی است. (البته دقیقاً نام او مشخص نیست ولی چون در دیباچه کتاب خود نسبِ نیایش را از بلخ و خود را زاده پارس ذکر می‌کند، به همین دلیل از وی به عنوان ابن بلخی یاد شده‌است. (این مطالب در کتاب درسی نیست، جهت یادگیری بیشتر) (نادرستی گزینه ۲)

۳) حدود العالم، اثر ابویوسف پیشاوری و بنا به نظر مینورسکی اثر «شعیا بن فریغون» است.

(نادرستی ۳)

(دکتر رضوی) (درس اول - مراجع و منابع نوشتاری - تاریخ‌های محلی - صفحه ۵) (متوسط)

۳- گزینه «۴» - یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت

تاریخی با عقل راه دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند. (درستی گزینه ۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» در ارتباط با صورت سوال نادرست به شمار می‌آیند.

(دکتر رضوی) (درس دوم - سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی - مطابقت با عقل - صفحه ۱۵) (متوسط)

۴- گزینه «۳» - امویان بر خلاف روش اسلام که هر نوع تبعیض نژادی را ناروا می‌دانند، به

پیوندهای قبیله‌ای و قومی اهمیت زیادی می‌دادند. به همین دلیل در مرتبه اول، خاندان و قبیله خود یعنی بنی‌امیه و قریش را بر اقوام غیرعرب برتری بخشیدند. در زمان حکومت آنان، مسلمانان غیرعرب که موالی نامیده می‌شدند، موقعیت اجتماعی پایین‌تری نسبت به اعراب مسلمان داشتند. (نادرستی گزینه ۳)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» همگی از ویژگی‌های سیاست و حکومت امویان به شمار می‌آیند. که عبارتند از: ۱- استفاده از زور برای کسب و حفظ قدرت ۲- موروئی شدن خلافت

۳- قومیت‌گرایی و تشدید تعصبات قبیله‌ای ۴- تبعیض و نابرابری اقتصادی

۵- ترویج تفکر جبر گرای

(دکتر رضوی) (درس ششم - سیاست و حکومت - بنی‌امیه - صفحه ۵۶، ۵۷ و ۵۸) (آسان)

۵- گزینه «۴» - در دوره عباسی، منصب وزارت، با الگو گرفتن از دوره ساسانی به وجود آمد و

وزیر در رأس تشکیلات دیوانی قرار گرفت. (درستی گزینه ۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیشینه تأسیس دیوان در دوران اسلامی به زمان عمر بن خطاب، خلیفه دوم باز می‌گردد. (نادرستی گزینه ۱)

گزینه «۲»: به دستور عبدالملک مروان، خلیفه اموی، خط و زبان دیوان از فارسی به عربی برگردانده شد. (نادرستی ۲)

گزینه «۳»: در دوره نخست خلافت عباسیان، تشکیلات اداری (دیوانی) منظم و منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی عهد ساسانیان شکل گرفت. (نادرستی ۳)

(دکتر رضوی) (درس هفتم - نظام اداری - دیوان - صفحه ۷۰) (دشوار)

۶- گزینه «۳» - جرجیس بن جبرائیل (دپس از ۱۵۲ ق) رئیس مدرسه جندی شاپور و پزشک

پر آوازه ایرانی به بغداد رفت و به دنبال او گروه زیادی از پزشکان آن مرکز علمی، راهی مرکز

خلافت عباسی شدند. (درستی ۳)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جرج سارتن، پدر تاریخ علم، رازی را از بزرگترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است. (نادرستی ۱)

گزینه «۲»: رساله آبله و سرخک (الجذری و الحصبة) رازی حاوی کهن‌ترین توصیف درباره بیماری آبله است و اثری ارزشمند در علم پزشکی به شمار می‌رود. (نادرستی ۲)

گزینه «۴»: کتاب قانون و نه شفا؛ شفا یک دایره المعارف فلسفی است اما قانون یک دایره المعارف پزشکی است. (نادرستی ۴)

(دکتر رضوی) (درس نهم - پزشکی و داروسازی - پزشکی - صفحه ۹۸) (دشوار)

۷- گزینه «۲» - هنر رنسانس با ظهور سه هنرمند مشهور ایتالیایی یعنی لئوناردو داوینچی،

رافائل و میکل آنژ به اوج پیشرفت و شکوفایی رسید. (درستی ۳)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اینیگو جونز انگلیسی است و بوتیچلی اتفاقاً از هنرمندان مطرح عصر رنسانس در ایتالیا است. (نادرستی گزینه ۱)

گزینه «۳»: هر سه از هنرمندان و نویسندگان فرانسوی هستند. البته دو نفر اول نقاش و بالزاک نویسنده نامدار فرانسوی قرن نوزدهم فرانسه است.

گزینه «۴»: آندره دورن نقاش فرانسوی قرن بیستم و پل سزان نقاش فرانسوی قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم. (نادرستی ۴)

(دکتر رضوی) (درس شانزدهم - گسترش اندیشه انسان‌گرایی (اومانیسم) - هنر رنسانس - صفحه ۱۷۸) (متوسط)

۸- گزینه «۴» - کلیسا عموماً به فلسفه یونان روی خوش نشان نمی‌داد. (نادرستی گزینه ۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» همگی از موارد انتقاد انسان‌گرایان به کلیسا محسوب می‌شود. آنان که شیفته ادبیات و آثار کهن یونانی و لاتینی بودند به شیوه تعلیم و تربیت و محتوای آموزشی که تحت نظارت کلیسا در مدارس و دانشگاه‌ها تدریس می‌شد، انتقاد داشتند. و آن‌ها را غیر مفید می‌شمردند. (درستی ۱ و ۲) انسان‌گرایان هم‌چنین کلیسا را به خاطر برخی ناهنجاری‌های اخلاقی کشیشان، سرزنش می‌کردند. (درستی ۳)

(دکتر رضوی) (درس شانزدهم - جنبش اصلاح دین و نهضت پروتستان - انتقادهای انسان‌گرایان - صفحه ۱۸۴) (متوسط)

۹- گزینه «۳» - توماس آکویناس، برجسته‌ترین فیلسوف اروپایی در سده‌های ۱۲ و ۱۳ بود که

در یکی از مهم‌ترین کتاب خود با عنوان «اصول الهیات» از برهان‌های ارسطو برای اثبات خدا استفاده کرد. (نادرستی ۳)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» در ارتباط با وضعیت علمی نیمه دوم قرون وسطا در اروپا با تکیه بر مطالب درس ۱۵ کتاب درسی درست به شمار می‌آیند.

(دکتر رضوی) (درس پانزدهم - علم و آموزش - توماس آکویناس - صفحه ۱۷۲) (متوسط)

۱۰- گزینه «۱» - حکومت نوادگان تیمور بر ایران، در اوایل قرن دهم هجری با به قدرت رسیدن

صفویان در ایران و تسلط ازبکان بر ماوراءالنهر به پایان رسید. (درستی ۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» در ارتباط با موضوع سوال بی‌ربط و نادرست هستند.

(دکتر رضوی) (درس یازدهم - ایران در عهد تیموریان - زوال تیموریان در ایران و ماوراءالنهر - صفحه ۱۱۸) (متوسط)